

N:o 17.

Af Herr Olof Fredrik Hallin: Angående förhöjning af länsdjurläkarnes löner.

De löneförmåner länsveterinärerne (länsdjurläkarne) nu åtnjuta, belöpande sig på 500 R:dr R:mt årligen, kunna ej anses i någon mån motsvara hvarken yrkets besvärligheter eller de ökade anspråk staten numera ställer på desse tjenstemän.

Redan uti skrifvelse af den 28 Februari 1863 hafva Rikets då församlade Ständer hos Kongl. Maj:t gjort underdånig framställning derom, »att Kongl. Maj:t måtte tackas låta utarbета och för Rikets Ständer framlägga ett förslag, hvarigenom, i öfverensstämmelse med tidens fordringar och landets behof, ej mindre undervisningen i veterinärkunskapen måtte höjas och utvidgas än äfven djurläkarnes antal och deras vilkor förbättras».

Med anledning häraf och sedan Kongl. Maj:t inhemtat yttrande af en för veterinärväsendets ordnande tillsatt komité, och Riksdagen på Kongl. Maj:ts derom framställda nådiga Proposition beviljat Veterinärinstitutet i Stockholm ett förökadt anslag, hvarigenom ej mindre dess lärarepersonal kunde erhålla erforderlig tillökning, än ock undervisningsmaterielen förbättras, har Kongl. Maj:t genom det nådiga reglementet af den 24 Maj 1867 för nämnde institut gifvit de närmare bestämmelser angående undervisningens ordnande, hvarigenom densamma å detta läroverk kan anses sådan, att den fullt motsvarar de ökade anspråk, man numera ställer på examinerade veterinärers kunskaper och praktiska duglighet.

Såsom en följd häraf hafva ej mindre fordringarne för afgangsexamen från institutet blifvit skärpta, än ock anspråken på förkunskaper för inträde derstädes blifvit så stegrade, att den inträdessökande, för att kunna såsom elev vid institutet antagas, nu mera skall hafva aflagt sådan examen, som berättigar till inskrifning såsom studerande vid universitet.

Om således man kan anse, att detta läroverk härigenom befinnes fullständigt rustadt, för att på vetenskapens närvarande ståndpunkt meddela en fullkomlig

veterinärbildning och hvarigenom Rikets Ständers uttalade önskan i denna del kan anses vara uppfylld, har beklagligen ännu intet blifvit gjordt med afseende på den del af berörda framställning, som afsåg förbättring af veterinärernes lönevillkor.

De menliga följderna af nämnda uraktlåtenhet skola ej dröja att inställa sig. De stora men rättmätiga anspråk, man, enligt hvad ofvan blifvit nämnt, numera ställer på examinerad veterinär, beträffande ej mindre förkunskaper än en långvarig, minst fyraårig kurs vid institutet, äro så stora, att högst få skola finna sig hugade att välja en bana, som är förenad med så betydliga uppoffringar och ansträngningar, utan att den för framtiden lemna yrkesutöfvaren utsigt till äfven den anspråkslösaste bergning. Erfarenheten har ock i sjelfva verket redan besannat detta, enär under de sista åren en betydlig minskning af inträdessökande elever vid institutet egt rum, så att till och med vid detta läsårs början ingen enda kompetent sökande i sådant afseende sig anmält.

Under dessa förhållanden skall institutet snart komma att sakna ett mot behofvet svarande antal elever, landet dugliga veterinärer, och följaktligen de dryga kostnader staten redan iklädt sig, för att höja och utvidga veterinärkunskapen inom landet, ej medföra påräknade fördelar.

Den extra inkomst, som länsveterinären utöfver lönen genom enskild praktik kan förvärfva, är ej heller af betydighet att den i och för sig kan uppmuntra till valet af detta lefnadsyrke, så mycket mindre som denna privat-praktik blifvit allt mer och mer inskränkt, i mån som veterinärer af kommuner och enskilda blifvit anställda.

Förutsatt likväl att dessa förhållanden ej skulle vara tillräckliga, för att afskräcka hvar och en med anlag och fallenhet för yrket att söka inträde på denna bana, måste, vid betraktande af dessa veterinärers tjensteåligganden, de dem nu tillkommande löneförmåner anses högst otillräckliga. I sådant afseende tillåter jag mig endast erinra: att länsveterinärerne, på grund af gällande författningar, äro skyldige icke allenast att på vederbörandes förordnande verkställa embetsresor för vidtagande af nödiga åtgärder till förekommande eller hämmande af smittosamma eller allmännare gängse sjukdomar bland husdjuren, än äfven noga öfvervaka helso-tillståndet bland dessa å de skiljda orterna inom de län, der de äro anställda; göra vederbörlig anmälan, om någonting i sistberörde afseende finnes anmärkningsvärdt, och föreslå de åtgärder, som under sådana förhållanden äro af nöden, samt vid utbruten svårare farsot bland husdjuren å de särskilda ställena noggrannt tillse, det de för sjukdomens hämmande föreskrifna åtgärder blifva fullständigt verkställda; hvarförutom länsveterinär åligger, att till Kongl. Sundhets-kollegium aflemna ej mindre fullständig årsrapport, omfattande hans verksamhet under redovisningsåret, än ock specialrapporter angående inom distriktet gängse sjukdom bland husdjuren eller eljest då helso-tillståndet dertill föranleder.

I betraktande af hvad jag sålunda haft äran i korthet anföra, och då det är af synnerlig vigt för landtbruket och särskildt för ladugårdsskötseln, att landet eger
tillgång

tillgång på skicklige och nitiske veterinärer, samt i betraktande deraf att erfarenheten ådagalagt de högst betydliga ekonomiska förluster, som vid utbruten, svårartad farsot bland husdjuren varit en följd af bristfälliga anordningar i berörda afseende, vågar jag vördsamt hemställa:

att Riksdagen behagade bevilja, det en löneförhöjning af 500 R:dr tilldelades länsveterinärerne, så att deras löner ökades från sitt nuvarande belopp af 500 R:dr till 1.000 R:dr, hvarigenom, då desse veterinärers antal uppgår till 28, fordras ett årligt statsanslag af 14,000 R:dr R:mt.

O. F. Hallin.

N:o 18.

Af Herr Jonas Widén: Om anslag för en seminariebyggnad i Hernösand.

Folkskolelärare-seminariet i Hernösands stift har från dess första inrättande haft att använda byrd lokal i Hernösands stads folkskolehus. Denna anordning lät väl förena sig med såväl seminariets som folkskolans i församlingen verksamhet och ändamål, så länge det förra ej behöfde mer än ett särskildt rum och den sednare i enlighet med lancaster-metoden ej heller behöfde mer än ett rum och en lärare för undervisningens bedrivande. Men allt sedan seminariets utvidgning efter nyaste författning och lancaster-metodens abrogerande för folkskolan har Hernösands folkskolehus blifvit otillräckligt att i sig inrymma de båda läroanstalterna. Seminariet har visserligen hittills egt att använda fyra rum, men på bekostnad af det behöfliga utrymmet för församlingens folkskola, och ändock hafva dessa för seminariet upplåtna rum varit både för små och för få för ändamålet. Men, dess värre! församlingen, som under de sednare åren blott kunnat förmås att för ett år i sänder upplåta omförmälda rum, anser sig numera i följd af folkskolans